

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז

שם השיעור (שיעור מס') עיון משווה בין אלישע ורות (0-166-400)

שם המרצה (כתובת דוא"ל) ד"ר רות וולפיש (rawalfish@gmail.com)

1. רש"י מלכים א פרק יט פסוק טז

תמשח לנביא תחתיו - אי איפשי בנביאותך מאחר שאתה מלמד קטיגוריא על בני:

2. שני ה'מנטורים' – נעמי ואליהו

<p>מלכים א פרק יט (ד) וַיֹּאמֶר קָנָא קָנָאתִי לַה' אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֶיךָ הָרְסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בְּחָרֵב וְאוֹתָר אֲנִי לְבָדִי וַיִּבְקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ:</p>	<p>רות פרק א (ה) ...וַתִּשָּׂאֵר הָאִשָּׁה מְשֻׁנֵּי יְלָדֶיהָ וּמְאִישָׁהּ:</p>
<p>(טו) וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי לָךְ שׁוּב לְדַרְכֶּךָ מִדְּבַר דַּמְשֶׁק וּבָאתִי וּמְשַׁחֶת אֶת־חֲזָאֵל לְמַלְךְ עַל־אָרֶם:</p>	<p>(ז) וַתֵּלְכֶנָּה בְּדֶרֶךְ לְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה:</p>
<p>(ד) וַיִּשְׂאֵל אֶת־נַפְשׁוֹ לְמוֹת וַיֹּאמֶר רַב עֲתָה ה' קַח נַפְשִׁי כִּי־לֹא־טוֹב אֲנִי מֵאֲבֹתַי:</p>	<p>(כא) אֲנִי מְלֵאָה הַלְכֹתִי וְרִיקָם הִשִּׁיבֵנִי ה' לָמָּה תִקְרָאנָה לִי נְעָמִי וְה' עָנָה בִּי וְשָׂדֵי הַרְעֵ לִי:</p>
<p>מלכים ב פרק ב (ו) וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם:</p>	<p>(יט) וַתֵּלְכֶנָּה שְׁתֵּיהֶם עַד־בְּאֵנָה בֵּית לָחֶם</p>
<p>(ט) וַיְהִי כְעֶבְרָם וְאֵלֶיהָ אָמַר אֶל־אֵלִישָׁע שְׂאֵל מָה אַעֲשֶׂה־לָּךְ בְּטָרָם אֶלְקַח מֵעִמָּךְ</p>	<p>רות פרק ג (א) וַתֹּאמֶר לָהּ נְעָמִי חֲמוּתָה בְּתִי הֲלֹא אֲבִקֶּשְׁלָךְ מִגֹּחַ אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ:</p>

3. רש"י מלכים א פרק יט

(כ) לך שוב - מאחרי:

כי מה עשיתי לך - שתבוא אחרי:

4. רד"ק מלכים א פרק יט פסוק כא

(כא) וישב מאחרי - לנשק לאביו ולאמו אף על פי שלא סיפר הכתוב ואחר כך שחט הבקר ועשה סעודה באותו השדה לחורשים ולעם אשר באו אחריו ללוותו וזהו שאמר ויתן לעם כי מהעם לא היו אתו בשדה כי אם אחד עשר החורשים אלא זהו פירושו כי הלך לקחת רשות מאביו ומאמו ובאו אחריו מאנשי עירו ללוותו כי הוא נפרד מהם:

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז

שם השיעור (שיעור מס') עיון משווה בין אלישע ורות (0-166-400)

שם המרצה (כתובת דוא"ל) ד"ר רות וולפיש (rawalfish@gmail.com)

5. רות ואלישע

<p>מלכים א פרק יט (כ) ויאמר אשקה נא לאבי ולאמי ואלכה אחריך (כא) וישב מאחריו</p>	<p>רות פרק א (יד) ותשק ערפה לחמותה... (טז) ותאמר רות אל-תפגעני בי לעזבה לשוב מאחריך</p>
<p>(כא) ויקח את-צמד הבקר ויזבחהו ובקלי הבקר בשלם הבשר ויתן לעם ויאכלו מלכים ב פרק ד (מג) ויאמר תן לעם ויאכלו כי כה אמר ה' אכל והותר: (מד) ויתן לפניהם ויאכלו ויותרו כדבר ה':</p>	<p>רות פרק ב (יז) ותלקט בשדה עד-הערב ותחבט את אשר-לקטה ויהי כאיפה שערים: (יח) ותשאל ותבוא העיר ותרא חמותה את אשר-לקטה ותוצא ותתן לה את אשר-הותרה משבעה:</p>
<p>מלכים ב פרק ב (ו) ... ויאמר חיה' וחי-נפשך אם-אעזבך</p>	<p>רות פרק א (טז-יז) ... אל תפגעי בי לעזבך... כה' יעשה ה' לי וכה' יסיף כי המות יפריד ביני ובינך:</p>

6. שלושת השלבים

<p>מלכים ב פרק ב</p>	<p>רות פרק א</p>
<p>(ב) ויאמר אליהו אל-אלישע שב-נא פה כי ה' שלחני עד-בית-אל...</p>	<p>(ח) ותאמר נעמי לשתי כלתיה לכה שבה אשה לבית אמה יעש ה' עמכם חסד כאשר עשיתם עם-המתים ועמדי:</p>
<p>(ד) ויאמר לו אליהו אלישעו שב-נא פה כי ה' שלחני ירחו</p>	<p>(יא) ותאמר נעמי שבה בנתי למה תלכנה עמי העוד-לי בנים במעי וקיו לכם לאנשים: (יב) שבה בנתי לכן...</p>
<p>(ו) ויאמר לו אליהו שב-נא פה כי ה' שלחני הירדנה שובי אחרי במתך:</p>	<p>(טו) ותאמר הנה שבה במתך אל-עמה ואל-אלהיה שובי אחרי במתך:</p>
<p>ו' ויאמר חיה' וחי-נפשך אם-אעזבך וילכו שניהם:</p>	<p>(טז-יז) ... אל תפגעי בי לעזבך... כה' יעשה ה' לי וכה' יסיף כי המות יפריד ביני ובינך:</p>

7

<p>מלבי"ם מלכים ב פרק ד פסוק א (א) ואשה אחת. פי' חז"ל שהיתה אשת עובדיה שהחביא מאה נביאים במערה ויכלכלם לחם ומים, ולצורך זה לווה מעות מאחאב, ויהורם לקח ממנו ריבית ונשה בו ורצה ליקח את בניו לעבדים, וע"כ צעקה אל אלישע שע"י שעבדך היה ירא ה' ע"כ נסתבב שהנושה בא לקחת ילדיו לעבדים</p>	<p>פסיקתא זוטרתא (לקח טוב) רות פרק ב סימן טז (טז) וגם שול תשולו לה מן הצבתים. כלומר הפילו לה מן הצבתים שבידכם כדי שתמצא ללקט, כמו (דברים כח, מ) כי ישל זיתך.</p>
---	--